

TEXT: Lisa Nolmark FOTO: Peter Östrand

det här är

bruksgrenen RAPPOR

Rapport är en extremt nervkittlande och känslös bruksgren. Det krävs mycket psykisk styrka av en rapporthund att springa och spåra själv genom skogen.

För den hund som har de rätta förutsättningarna är rapport en fantastisk gren. Vi rapportare önskar att alla boxrar ska prova på, kanske din boxer har det som krävs?

Rapport är den enda bruksgren där ekipaget består av hund samt två förare; huvudförare och medförare. Huvudföraren är den som ansvarar och tävlar i de övriga

momenten, lydnad och uppletande. Alla hundar i samma klass tävlar mot varandra i snabbhet, tiden är med andra ord avgörande.

På rapportbanan finns det andra utmaningar. Två skyttar avlossar skott när hunden passerar på grundsträckan och det kan finnas vilda djur, bärplockare m.m. Under tävling skickas varje hund med tre minuters mellanrum oavsett om hunden/hundarna innan har nått nästa station, så det kan bli så olyckligt att det är en eller flera hundar ute på banan som möter den nersa ivägskickade hunden.

Rapportträning är naturligtvis lika komplext som alla andra bruksgrenar. Alla inbitna har många olika metoder, lösningar av svårigheter och egna åsikter. När vi startade rapport med Jabs, plockade vi ihop lite goa kompisar med boxrar och provade på rapport från det vi hade lärt oss om rapport på Boxerlägret. Alla hade kul och

vi såg fram emot söndagarna med vårt lilla gäng!

Rapportens ursprung

Rapport är en hundsport som har sin bakgrund i militärhistorien. Rapporthunden kom till när militären behövde pålitliga och säkra budbärare mellan förbanden. Hundarna skickades med viktiga meddelanden i en hylsa runt halsen mellan olika trupper och ibland skulle de själva hitta igen en trupp som förflyttat sig.

Hundarna utbildades av militären i Sverige framförallt åren kring andra världskriget. Rapporthunden fick en kort militär karriär och enligt källor lades verksamheten officiellt ner 1946, då det kommit andra sätt (radio) att kommunicera på. I Finland har man brukat militära rapporthundar i skarpt läge och en av de omskrivna hjältarna från finska vinterkriget är just en rapporthund!

Uppbindningsplats på A-stationen: Tarraz i lugn och ro på stationen, kopplad samt med filt, mat/vattenskål.

Sverige och Finland har fortfarande rapport kvar som tävlingsgren och länderna möts årligen med sina bästa ekipage i Nordiska Mästerskapen.

Tävlingsupplägg

Tävlingsmässigt ser rapporten ut ungefär som de andra bruksgrenarna, man tävlar i fyra olika klasser (appell-, lägre-, högre- och elitklass) och det blir svårare ju högre upp

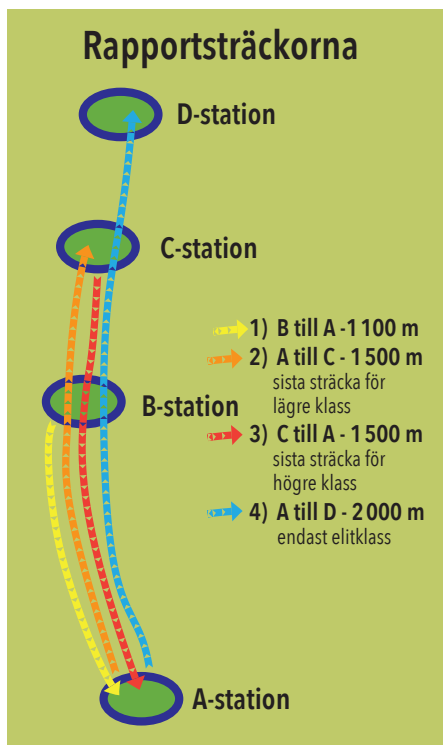
Hälften av alla förarna är på väg från A-station till B. Denna utgång bedöms av domare – med andra ord inga kiss, skall eller gläfs. Det kan kosta poäng!

man tävlar. Den väsentliga skillnaden mot de andra grenarna är att alla hundar i samma klass tävlar mot varandra i snabbhet. Tidsdifferensen till snabbaste hund avgör ditt

betyg på tävling.

Då man kommer till tävlingsplatsen anvisas varje hund en egen uppbindningsplats på en så kallad A-station, där den ena föraren stannar under hela dagen. På A-stationen får oftast familjens barn närvara. Alla hundar förbereds med SBK:s tjänstetecken och ett halsband med hylsa. Hylsan är till för tidlappen. Varje hund har en bestämd starttid och sen skrivs varje ankomst och starttid upp på lappen av tävlingsledaren på respektive station. Efter en gemensam genomgång med tävlingsledare och domare är det dags att bege sig ut i skogen och tävla.

Hälften av förarna och alla hundar går iväg i samlad tropp till nästa station "B". Det är valfritt om föraren eller medföraren går med ut. De förflyttar sig 1 100 m, denna första sträcka kallas grundsträckan. På grundsträckan placeras även två skyttar ut på två olika ställen. I appellklassen har man inga skyttar och grundsträckan är mycket kortare än i övriga klasser (500 m). Appellklassen anordnas separat och i lättare terräng. Lägre till Elitklass tävlar ihop, men endast mot varandra i samma klass.

Framföringssträckan är 20 meter och det gäller att Tarraz inte är så het att det uppstår otillåtna ljud eller att han tappas sin lydnadsposition gentemot mig. Momentet bedöms av domaren.

Framme vid startpunkten. Tävlingsledaren kör nedräkning 30 sek, 10 sek, 5 sek: "Skicka!". I denna situation gäller det att Tarraz sitter kvar under nedräkningen och inte lyfter eller gungar överdrivet på baken, tjuvstartar, gnällpiper eller förflyttar sig ur sin sittande position.

Tarraz i full fart mot station A. Nu har han ca 1 100 m framför sig och två skyttar på grundsträckan som skjuter skott precis när han passerat dem.

Här tar Roland emot Jina på stationen. Nu ska koppel på. Tidtaguret stoppas när hunden är under full kontroll. Sen springer de till Jinas uppbindningsplats för att hon ska få belöning och vatten, tills det är dags att springa igen.

Station B är starten

På station B får alla hundar en ny uppbindningsplats. Härifrån skickas hundarna med 3 minuters mellanrum på sin första sträcka som går tillbaka ner till A. Före startpunkten finns en 20 m lång framföringssträcka. På den ska hunden framföras med linförighet alternativt fritt följ beroende på tävlingsklass. Framme vid startpunkten står tävlingsledaren och kör nedräkning; 30 sek, 10 sek, 5 sek, följt av kommandot "Skicka!". Föraren kommenderar då hunden "Marsch!". Skyttarna står halvdolda. Vid mottagningspunkten på A-stationen står hundens andra förare och väntar på att ta emot hunden. Föraren får ropa på hunden, men först när hunden har kommit in på stationsområdet som är markerat med snitsel 50 m i omkrets ifrån startpunkten.

Alla sträckor körs

När alla hundar sprungit iväg till "A", så packar B-stationen ihop allt och går vidare till C-stationen. Förlängningarna är mellan 400-500 meter. När C-stationen är klar skickas hundarna från A upp till C. Grundsträckan är känd för hundarna men

då de kommer till "B" så måste de alltså använda sitt otroliga luktsinne och frispåra till "C" för att hitta sin andre förare.

Då hundarna anlänt till C-stationen är tävlingen över för lägreklasshundarna, men de får ändå följa med på nästa förflyttning! Efter ett tag så skickas nämligen övriga hundar ner till "A" igen, och där nere har högreklasshundarna tävlat klart.

Elithundarna får vänta på A-stationen medan förarna och nu även lägreklasshundarna förflyttar sig till "D". När D-stationen är klar skickas elithundarna åter från "A" – "D". Denna gång ska de ta sig igenom B- och C-stationen och frispåra sista förlängningen upp till sin förare på D. Glädjen från alla är enormt stor då hundarna kommer in och sammanlagt har en elithund sprungit 6,1 kilometer! Då rapportdelen är över väntar som vanligt lydnad och budföring eller uppletande.

Bedömningskriterier

Det absolut viktigaste för en rapporthund är, förutom att förstås komma fram, att få en bra tid. För att kunna få max-poängen 10 får tex en lägreklasshund vara max 2 minuter långsammare än den snabbaste tiden, i elitklass är gränsen 1 min, 30 sek. Har lägreklasshunden en tid som är 10 minuter sämre kan den max få betyget 5. Det finns också en maxtid som hunden måste klara. För en lägreklasshund är den tex 18 minuter (sträckorna är B-A samt A-C och är 2,6 km).

Det är inte bara tiden som räknas utan hela momentet från det att tävlingsledaren anvisar uppbindningsplats på A-station tills dess att sista hunden i klassen fullföljt momentet. Domarna bedömer framföringen av hunden till startpunkten samt mottagandet.

För mer uttömmande information om momenten i rapport och bedömningskriterier se regler för Bruksprov på SBK's webbplats brukshundklubben.se.

På stationsområdet ska hunden vara tyst och får bara kortvarigt avge dämpade ljud. Något högt skall och enträget pip ger poängavdrag. Om hunden börjar skälla högt och okontrollerat underkänns den och får inte tävla vidare. Hunden får dessutom avdrag om den håller ett ojämnt tempo och får en längre tid på en kortare sträcka.

Meriter

En rapporthund börjar med att tävla i appellklass och flyttas efter godkända uppflyttningsresultat vidare till lägre, högre- och elitklass. I elitklass kan man erhålla certifikatpoäng och Cert. Som i alla bruksgrenar kan en hund uppnå championat i rapporten.

För dig som vill börja träna rapport

Rapport är en fantastiskt rolig gren, både för din boxer och din familj. Det är absolut inget krav att börja tävla. Många har rapporten som en konditionsgren för hunden, väninnor eller par som gillar att göra nåt kul tillsammans med hund/hundarna eller de som ser det som en trevlig umgängesform med sitt rapportgäng.

Det första utmaningen för en nybörjare som vill tävla är att hitta ett rapportgäng

A-Stationen

RAPPORTTEAMETS PACKNING

- Komradio
- Uppbindningskoppel & halsband
- Jaktkoppel (är som en snara och är lätt att ta av vid start och mottagande)
- Tjänstetecken
- Snitslar
- Rapporthylsa
- Filt
- Vattenskål
- Vatten
- Leksak
- Belöning (t ex kattmat)
- Framföringsbelöning (t ex korb, köttbullar)
- Ev hundtäcken (beroende på väderlek)

B-Stationen

att träna med. För cirka 8-9 år sedan erbjöd Boxerlägret Rapportundervisning ett par år i rad och det var där vi kom i kontakt med sporten. Det är ju så att de flesta hundar gillar att springa mellan två personer som de tycker om. Sen är det inte alla hundar som fysiskt och mentalt orkar att springa de långa tävlingssträckorna. Som nybörjare av rapport får man hålla ögon och öron på vid gavel för att nosa upp eventuella rapportläger eller ”provapådragar”.

Vem vet kanske arrangerar Boxerlägret rapport 2017? ■

Gemensam genomgång för alla ekipagen innan dagens träning. Kommunikationen mellan dig och din medförare och givetvis med hela träningsgänget är en mycket viktig del i rapportträningen.

Rapporthundar vi minns

Förra året tävlade endast två boxekipage i rapport. Annat var det förr. Vi bad klubbens historieskrivare Inger Tireland dyka ner i arkiven.

Totalt har ca 100 boxer deltagit på Rapporthundstävlingar i Sverige. Den första boxer som deltog i en rapporttävling var SUCH Kanholmens Sirocco. Året var 1935.

Rapporthundar som deltagit på Bruks-SM

RphIII Rigo

av Aros placerade sig 3:a 1943 och 1944. 1945 placerade han sig 2:a och 1946 4:a. Rigo hade meriter för att vara Brukschampion, men den titeln fanns inte då. Han ägdes av Carl J Hultgren. • RphIII SphIII Riaa placerade sig på 5:e plats 1950. Hon ägdes av Bengt Härnman. • RphIII SBCh SUCH Boy placerade sig på 8:e plats 1960 och på 4:e plats 1963. Han ägdes av Lennart Pettersson. • RphIII Bessy placerade sig på 5:e plats 1963. Hon ägdes av Rune Björnkvist.

Riaa

Boy

Siggesunds Argo

Segerklasshundar i rapport (dåtidens elitklass)

SUCH

RphIII Hasan Bruks-Cert Rapport - Högre klass Skydds (1939) • SkhIII RphII SphIII Rietz Tarras Bruks-Cert Spår - Segrarklass skydds och spår (1939) • RphIII Nicko (1946) • Rph III SkhII Pia - Högre klass spår • RphIII Harrbos Klipp • SUCH RphIII Ketty • RphIII Bob av Aros • RphIII Zamba Bruks-Cert Rapport • SUCH RphIII Siggesunds Argo Bruks-Cert Rapport • RphIII SökhIII Palle SM-mästare i sök • SUCH RphIII Puck • RphIII Habanera Ambasadör • RphIII Rikomps Red Royal Bruks-Cert • RphIII Het Barach Bruks-Cert • SBCh SUCH RphIII Lönnkulla Cayenne Bruks-Cert • Rph Lönnkulla Dick • RphIII SphIII KORAD Ringside's Enna

Rapporthundar som vunnit Forester Johnssons Minnespris

RphIII

Bessie (1966, 1967) • RphIII Pelo (1968) • SBCh Lindeley (1969) • KORAD RphIII Callao (1970) • SLCh RphIII Arto (1973) • PO Tjh KORAD RphIII Clay (1974) • RphIII BIR (1975) • RphIII SökhIII Basse (1976, 1977) • RphIII Engelaiz Undercover (2015)

Pelo

“Tarraz”

För första gången på 38 år har ett rapportekipage vunnit Forester Johnssons minnespris, Svenska Boxerklubbens ätråvärda pris för bästa bruksboxer. Vinnaren 2015 är “Tarraz” Engelaiz Undercover. De vann också också Gunnerfälts Vandringpris för sina bruksmeriter. Läs sagan om hur lillpojken “Tarraz” Engelaiz Undercover blev elithund i rapport på sid 27.

En rapportsaga!

- en Boxer och två nybörjare

Av: Lisa Nolmark

FOTO: Lars-Åke Henriksson

Den tredje februari 2010 föds Engelaiz Undercover ”Tarraz” som ensamhane i en kull på fem individer. Lyckan var fullständig för oss och även för vår boxerhane Jabs, då 5 år. Under två år hade vi diskuterat och planerat vad vi ville göra med denna lilla guldklump när han väl kom hem till oss. Både Ulf och jag var helt överens om att vi skulle träna rapport. Vi hade smakat på denna gren med Jabs och lärt oss grunderna, varit på två Boxerläger med Gun-Britt Arthursson (GB) och kört rapport. Bruksgrenen Rapport är så fascinerande, spännande, omfattande, krävande och att hundarna dessutom springer ensamma med noskompassen på till olika stationer.

Träningen startar med tillit och konsekvens

Tarraz mellan 4-8 månader: Förutom vardagslydnad, miljö- och socialträning, olika samarbetsövningar jobbade vi på att skapa tillit mellan Tarraz och oss – Team Tarraz. Tillit kan inte tvingas fram, bara födas och växa till styrka om vi förare är ärliga och har ett konsekvent uppträdande gentemot hunden. Tillitstänket är en viktig grundsten för att hunden ska känna sig säker och modig när han springer långa sträckor. Säker på att husse eller matte alltid finns där med rätt belöning som motiverar hunden att springa. Eftersom rapporten innebär två förare fick vi själva

komma överens om ett konsekvent uppträdande såsom belöna för önskat beteende, att framföringen till start ska vara samma för oss båda och mottagandet när hunden kommer in.

Bland de första teamövningarna var att vi tre gick ut på ett stort fält tätt tillsammans. Vi förare hade belöning i fickorna och jag hade även en boll. Sen särade vi på oss ca 3 m och Tarraz var i mitten, utan att någon av oss säger nåt, vänder sig hunden till slut mot en av oss och då får han belöning, sen går han mot andra föraren och då ger denne belöning. Därefter ökar vi avståndet succesivt mellan oss och Tarraz springer emellan oss och belönas varje gång. När vi önskar avsluta övningen får han bollen och sen går vi tre tätt tillsammans igen. Denna övning för Tarraz var/är jättekul, belöning under tiden plus att han går hela tiden i förväntan på sin älskade boll.

När Tarraz var ca 4 månader fick han följa med när vi tränade rapport med Jabs. Han bands upp vid ett träd, satt på sin filt, vattenskål och ett grönt äpple/märgben så han hade en syssel-sättning (för att minska ev skall/okontrollerad aktivitet mm) medan de stora hundarna sprang fram och tillbaks. Han fick vara med och vänja sig vid rapportmiljön, vara tyst och artig mot alla på stationen.

Börjar dofta Rapport

Efter ett 20-tal sådana här teamövningar börjar vi träna in ordet MARSCH - som i budföring/rapport betyder springa mellan två personer/stationer. Vi börjar med att ha några meter emellan oss, säger marsch och hunden är lite tveksam först, men lunkar fram till den andre föraren – får belöning. Vi kör på så några dagar tills ”marschordet” börjar sitta. Sen tar vi teamövningen på fältet och kommenderar marsch emellan oss - allt är klart som korvspad!

Nu kommer utmaningen! Skicka hund när den andra föraren är utom synhåll – nu börjar det dofta RAPPORT! Packar ryggsäckarna med utrustning. Binder upp hunden vid ett träd – ”Boar” in en A-station. Filt, matskål, tjänstetecken, hylsa. Ulf tar honom och går ca 25m bakom en kurva, binder upp och boar. Han går några meter och sätter hunden vid startpunkten och säger marsch... inga synintryck... plötsligt har Tarraz tänkt klart och ger sig av som en avlöning. När han kommer emot mig, ligger jag på knä och tar emot honom som en kung, sen får han kattmat som ligger i skålen på filten. Nu är det dags att skicka honom till Ulf (B-station), går några steg, sätter honom vid starten och säger marsch... i mitt huvud snurrar det: har jag gått

FOTO: Peter Östrand

för fort fram, kommer han ihåg vad han ska göra...HAN springer! Hade han inte sprungit kan B göra nåt ljud som hjälp – men det bästa är nog att ha lite is i magen och låta hunden tänka själv. Dessa små övningar upprepas på olika platser: fält, stigar, råterräng, etc, sen med tiden ökade vi avståndet emellan oss. Vi började även med vinklar tidigt i träningen.

Rapportläger i Marma

Tarraz 16 månader: Träningen med Tarraz har gått bra och han är nu säker på 300 meters sträckor. Vi har även vid denna tidpunkt gjort en del frispår, så att han använder nosen inte bara springer. Nu var det dags att åka på rapportläger.

Gun-Britt Artursson anordnade ett rapportläger i Marma 2011 och vi knep sista platsen. Vi känner oss så trygga med GB och gillar hennes hundtänk. Det var första gången hon skulle träffa Tarraz – Jabs kände hon sen flera år tillbaks. När jag presenterade "Lilla Bruna", sa hon: "Jo, han må vara 16 månader, men efter lägret ska han va' 3 år!!!", "In med hunnarna i stallarna, nu ska de vara hun en vecka", "Å, sen Lisa, Jabs får vara med första dan på stationen, sen ska Tarraz vara själv!!"

Nu känner vi GB sen länge, hon har alltid ett syfte med det hon gör och därmed lyder vi henne. Raskt tar vi hundarna till hundstallarna som var helt perfekta - svala och RENA. Jabs och Tarraz kände sig hemma direkt. Första morgonen när vi hämtade dom var Tarraz megaloyal och uppmärksam. Marmaförläggningen och skogarna var mer än bra! Lägerdeltagarna var kanontrevliga och motiverade. En del var gamla rapporträvar och andra var mindre rutinerade eller hade unga hundar.

Efter bara ett par dagar på lägret hade Tarraz redan "fyllt 2 år" och när vi åkte därifrån var han nog "2,5 år". Både Ulf och jag såg nästan hur han växte mentalt och vi fick uppleva nya sidor hos Tarraz som: mod, handlingskraft och mental styrka i främmande situationer.

Vi tränade:

Framföring från träd till start (ensilt var och en)
Sträcka med skott
Sträcka med störningar
ID-spår (identitetsspår)
Frispår
Vinkelträning

Motivationssträckor
Fokusövningar
Sträckor med förlängningar
Sträckor med olika terrängskiften
Lydnad
Problemlösningar
+ mycket mer

TEMA
RAPPORT
 TEMA

Demonens Kennelläger

Veckan efter Marma-lägret ringde GB upp oss och sa att det fanns en plats ledig i rapportgruppen på Demonens Kennelläger (schäfer) på Stigmanstorpet, Karlsborg. "Vi tar den", jublade Ulf och jag. "Påt igen" - packade som galningar och kompletterade med grejer (som vanligt). Väl framme på lägerområdet – schäfrar så långt ögat nådde, fast det var tyst och lugnt – precis som på ett Boxerläger! Senare på kvällen dök Mattias Widenstjerna upp med sin boxer Trym och det var ett glatt återseende. Vi träffades för första gången på det oförglömliga Boxerlägret i Villingsberg. Demonenfolket var kanon och fick alla att känna sig välkomna.

Tyvär blev Ulf akut sjuk redan första dagen och tillbringade resten av veckan på Skövde lasarett – vilket innebar att Jabs, Tarraz och jag varken hade bil, mobil eller mottagare. GB styrde upp så jag kunde följa med ut i skogen och Världens Bästa Mattias kom och sa: "Jag kan vara mottagare till Tarraz". Nu måste Mattias och Tarraz bonda ihop sig snabbt, mycket kamp med brandslang och massor med gossussar.

"Här tävlingstränar jag."

"Sitter mitt i blåbärriset med kyltäck på och väntar på nästa skick."

"Du och jag, matte."

FOTO: Peter Östrand

A-stationen var i skogsmiljö, sträckan var ca 500 m på öppen äng och B ca 150 m in i mörk tät skog. Nu går hela gänget iväg till B och jag ser vår lille "bäbispojke" försvinna med Mattias. Så här svårt hade vi ju ALDRIG tränat... Nu hör vi i komradion att hundarna ska starta och Tarraz har startnummer tre. Jag hör nedräkningen och Mattias kommando marsch. Oj, vad jag tycker det dröjer innan jag ser honom springa på det öppna fältet. Logiskt sett är det självklart lättare för en hund att springa från mörker ut i ljus till sin matte än tvärtom. Jag ropar av tokglädje när han närmar sig A. Vilken liten duktig hund vi har! I min enfald tror jag att vår rapportträning är klar för dagen eftersom Tarraz bara är en valp, men nej då... Nu ska jag skicka honom från A över fältet in i svartskogen till en mottagare som han träffat för 20 minuter sen, dessutom har B-stationen förflyttat sig till en C-station. De gjorde en kort förlängning med översikt av gamla B.

Jag försöker vara överpositiv när jag ska skicka iväg honom, så att han inte ska bli osäker, som jag själv är. GB räknar ner: "30 sek, 15 sek, 5 sek, skicka!" och jag drar till med ett "MARSCH!" som ljud över nejden. Det är nu alldeles tyst på A- och C-stationen. Klarar lille boxern detta? Han springer över fältet och närmar sig den becksvarta skogen, han springer in i den! Väntan är nu olidlig – har han kopplat på nosen trots dessa svårigheter? Det börjar knastra från komradion på C... de säger: "Vi hör nåt komma i skogen... han har passerat B och är på väg in mot oss!!!" "Tarraz, Tarraz, jag är här lille pojke!", ropar Mattias med glädjegråt i halsen. Självt hade jag behövt regnrock, lyckotårarna ville aldrig ta slut.

Tiden går och svårigheter kommer

Hitintills har det mesta gått på räls i vårt tycke. Tarraz är nu uppflyttad till högreklass rapport och det kändes tryggt och säkert. Vi tävlar i högre och vad händer på C-sträckan? Jo, han springer ut ca 50 meter och råstirrar på Ulf... sen lyfter han benet och pinkar!!! Vi börjar analysera och diskutera med de kunniga. Vi läser om att C-sträckan är en känd sträcka (hunden har redan sprungit den) eventuellt är det motivations- och konditionsproblem. Vi får också höra på "allavetbästare" som hittar problem i ALLT. Några konditionsproblem kan vi ju HELT avskryva – men kan det vara motivationen? Vad vill han ha? Som i det mesta här i livet finns det en lösning som man inte kan förutse.

Vi anmälde oss till Boxerlägret 2013, i en IPO-grupp för att utmana Tarraz och mig själv i något vi aldrig gjort förrut. Att lära sig nya saker tillsammans är alltid utvecklande för relationen och dessutom visste vi att han gillade Bertil Hagvall, som var instruktör det året. Oj, vilken kamplust och vilken kärlek Tarraz hade till piskljud och skyddsarm!

Kamp ledde till Elit

Nu förstod vi att boxern är en kamphund! Vid ett rapportträningstillfälle bestämde vi att jag skulle gå ut med skyddsarmen ca 300 m på C-sträckan som var ca 700 m. Ulf lyckades få ut honom på sträckan... Tarraz lullade fram igenom skogen, med andra ord var det ingen fart. Plötsligt står jag där med piska och skyddsarm och överraskar honom som en sjövild samuraj. Han kampar som en galning och snor skyddsarmen från mig. Med högsvans, vildsvinsragg och morrmun kutar han in mot A-stationen! Med stolthet springer han in till sin uppbindningsplats och lägger armen, äter sin kattmat, vaktar och väntar på sin sega matte, som inte kan hålla hans takt i naturen!

Med kontinuerlig IPO-träning och skyddsarm i skogen under träning hittade vi Tarraz motivation. C-sträckan betyder numera kamp! Vi blev uppflyttade till Elit och lyckan har hitintills varit på vår sida; Cert och Certpoäng i Elitklass Rapport. ■

KORAD SEUCH RPHIII, LPI, LPII Engelaiz Undercover.

"På denna rapporttävlingen knep jag ett Cert."

"Skyddsarmen ger mig extra motivation."

Team Tarraz vill tacka vårt fantastiska rapportgäng som ställt upp så mycket för oss och vår fina klubb GMBK som vurmar för rapporten!

Presentation av Tarraz personals boxererfarenheter!

Vi hade tillsammans en ljuvlig Mops "Hugo Boss" som blev 13,5 år. Sorgen var total. Min väninna lät oss då passa hennes boxer Soerhagens Helios en helg som tröst. Han var bombastisk och gjorde fälleben på Ulf när han rastade honom.

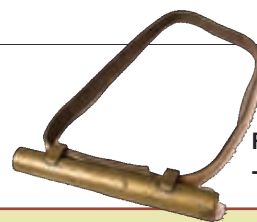
Då sa Ulf: "Vi måste ju ha en boxer!" Sagt och gjort köpte vi Soerhagens Xerxes 2005 som fick många namn under hans levnad "Jabs", "Babsan", "Jabban", "Nej" samt "Bengtsson". En härligt självständig hanne som älskade havet, skogarna och ängarna... men tyckte samarbete och flockkänsla var helt onödigt. 2010 köpte vi Engelaiz Undercover "Tarraz" och vad säger vi: "Han är helt Underbar" resten är som sagt en saga.

FOTO: Ulf Nolmark

FOTO: Therese Augustsson

FOTO: Ronnie Hansson

RAPPORTFOLKET

Rapporthylsa 70-tal
- dåtidens komradio

ANNIKA MED KALLE

Tävlat: 2003-2006
Förare: Annika Hansson
Medf: Ronnie Hansson
Boxer: Queensie's Mobydick

MATS MED ENNA

Tävlat: 1996-2001
Förare: Mats Ohlson
Medf: Margareta Bruce Ohlson
Boxer: Ringside's Enna

SARA MED BACI & TIGER

Tävlat: 1999-2008
Förare: Sara Bruce
Medf: Fredrik Bruce
Boxer: Ringside's Noblesse & Bruce Ladies Winner Takes It All

GERD MED UMBRA

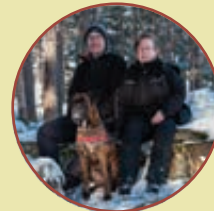
Tävlat: 2013 →
Förare: Gerd Rosendahl
Medf: Lars-Åke Henrikson
Boxer: Englaiz Umbra

SVEN-EINAR MED BIRRE

Tävlat: 1974-78
Förare: Sven-Einar Holmsten
Medf: Maritha Östlund Holmsten
Boxer: BIR

EVA MED FIA & TOMMIE

Tävlat: 1990-96
Förare: Eva Norell
Medf: Roland Norell
Boxer: Funkagårds Athena & Engelaiz Phantom Of The Opera

Boxer ekipage som kör rapport är något av en raritet, nästan utrotningshotade. Är de stofiler eller är det alla vi andra som inte har förstått att rapport kanske är Boxerns absolut roligaste gren? Rapport-folket ger svar på tal.

Varför började ni med rapport?

ANNIKA: Rapport är den absolut mest spännande grenen att tävla i. Det är också en mycket social gren för förarna och man blir ett gott gäng som tränar ihop. Även på tävlingar så är det alltid god stämning och alla hejar på varandra! Ronnie hade tävlat rapport med flera hundar innan Kalle och var väl den som introducerade mig.

MATS: Vår hemmaklubb var på den tiden Stockholm Södra BK, där det fanns några som körde rapport. Vi och några i vårt träningsgäng blev nyfikna och bad en annan klubbkompis ge oss en första introduktion. Sagt och gjort, glada i hågen stack vi ut i skogen för att prova på. Det räckte med den gången för att bli riktigt fast. Vi var ett gäng på 4-5 ekipage som körde i gång och alla tyckte det var riktigt roligt. Vi tränade grymt mycket, både hundarna och vi tyckte det var skitkul.

SARA: Mina föräldrar tävlade i rapport. När min mamma och jag sen skaffade var sitt syskonpar, Gina och Baci, så blev det

en kul grej att även börja träna dem.

GERD: Intresset väcktes redan som barn, i början på 70-talet då jag följde med mina föräldrar i rapportskogen. Min pappa brann för boxern som brukshund redan då. Marions Chap hette boxern som vi tävlade rapport med. På den tiden hade man varken komradio, mobiltelefon eller GPS. I stället la man en liten pinne i hylsan som sedan medföraren plockade ur för att visa att hunden varit framme. Säkerheten var det inte heller så noga med. Hylsan bestod av ett metallrör som var fäst i en fast läderrem. Chaps karriär blev inte så lång. Efter ett tag märkte vi att han stack iväg med hög fart och var borta länge, men när han kom tillbaka låg pinnen kvar i hylsan och han hade således inte varit framme. Vid ett tillfälle var stationen på en höjd och då såg vi hur han sprang in bakom en gran och satt där och väntade länge och väl innan han vände tillbaka. Det visade sig att han hade knäledsfel, men eftersom han var väldigt arbetsvillig försökte han göra oss till lags.

SVEN-EINAR: Som mycket annat var det en ren slump. Jag hade gått några dressyrkurser och fått blodad tand för hundträning. Jag blev tillfrågad av en mycket skicklig instruktör, Alf Lannerbäck om att prova en rapportutbildning med Birre. Det gjorde jag och det visade sig att Birre hade talang. Första rapportstarten i lägre klass rapport skedde på min moderklubb Stockholms Södra BK, vi vann klassen och det inspire-

rade mig till att fortsätta.

EVA: När vi köpte Fia, vår första gemensamma hund, så började vi valpkurs på Götene BK. Vi blev väldigt väl mottagna på Götene BK och blev ganska snart, efter ett par ytterligare kurser, intresserade av att träna bruks. Götene BK har ju i många år varit en "rapportklubb" med ett antal SM-deltagare genom åren. Ett av dessa duktiga ekipage, Barbro och Ingemar Lund, såg att vi båda var intresserade och frågade om vi ville följa med dem på en träning och se hur det gick till. Det var vi ju så klart och vi fastnade ganska omgående för grenen. När det sedan visade sig att Fia var duktig och sträcksäker så blev ju träningen väldigt inspirerande och vi startade vår första rapporttävling 1990.

Vad är det som ni gillar med rapport?

ANNIKA: Vad ska jag börja med? När det gäller rapportträning så finns det så otroligt många delar att träna på, vilket gör rapporten väldigt varierande. Dels ska man ju lära hunden att älska att springa långa sträckor mellan förarna, men det krävs mycket annat också. Hunden ska vara en bra frispårare dvs. att i mycket hög fart kunna spåra utan att springa fel. Det krävs också att hunden är tyst på stationen och gör bra framföringar. Förutom all den varierande träningen så är det otroligt spännande att tävla rapport. Känslan när man står på D-stationen och tar emot sin hund då den har sprungit sammanlagt fyra sträckor och 6 km helt

själv ute i skogen går inte att beskriva! Många har fällt glädjetårar i den stunden!

MATS: Det jag uppskattar mest är den sociala biten, alla hjälper alla både vid träning och tävling. Mellan "skicken" finns det alltid tid för socialt umgänge, vilket är trevligt. Vår erfarenhet är att i rapport tävlar man inte mot varandra utan med varandra. En annan stor fördel är att den tiden vi är ute och tränar är hunden alltid tillsammans med oss ute i skogen, dvs. det blir ingen väntetid i bilen.

SARA: Det är en mycket avslappnad tränings- och tävlingsgren. På tävlingar var det ingen prestige mellan de olika klasserna, utan eliten som var mer erfarna hjälpte "oss andra". Det är ju en del väntan när man skickat hundarna, då samlas alla på stationen, fikar och snackar. En riktigt trevlig bruksgren om man är två personer.

GERD: Rapport är kul för det är möjligt att variera träningen så mycket. Antingen kan man träna själva eller så kan man träna med andra, ibland bara några få och ibland i riktigt stora grupper. Tävlingarna är också oerhört spännande då alla är ute tillsammans. Alla stöttar varandra och vill att alla ekipage ska lyckas. Det är också en familjesport då det är enkelt att ha med sig barnen ut på stationen.

SVEN-EINAR: Framför allt den goda kamratandan! Alla hjälper och gläds åt varandras framgångar. På den tiden var rapportekipa-gen som en enda "storfamilj" och det är det förhoppningsvis också nuförtiden.

EVA: Det är en väldigt trevlig och social gren där man är ett gäng som tränar tillsammans. Det är också väldigt spännande att stå på stationen och höra när det räknas ner och hunden går iväg. Man kan följa hundens väg genom att höra när den

Beppe på G!

passerar skyttarna och sedan med spänning gå fram till starten för att ta emot sin hund. Då kan man bara hoppas att man har tränat på rätt sätt så att hunden på egen tass sköter sitt arbete ute på sträckan.

Vilka egenskaper tycker ni krävs av en rapporthund?

ANNIKA: Mod, tillgänglig, god nervkonstruktion och skottfasthet, arbetslust och kämparglöd. Det krävs ju också en mycket god fysik då rapporten bl.a. går ut på att springa fort. Hunden måste också vara viltren.

SARA: Kondition och mod.

GERD: Jag tycker det är svårt att säga hur en optimal rapporthund ska vara. Inte allt för lat så klart, det är ju bra om den vill springa. Självständig, samtidigt som den ska ha flockkänsla. Om alltför självständig kan den hitta på en del annat under vägen. Rädslor behöver inte vara en nackdel utan kan till och med bidra till ett målinriktat beteende där hunden vill till målet. En

lagom mix är bra. Tror faktiskt att de flesta hundar kan passa i rapporten. Lyckas man med rätt belöning och får hunden att tycka det är roligt att nå sitt mål är mycket vunnet. Mycket korta och roliga övningar ger fin motivation.

SVEN-EINAR: I mina ögon ska de vara en självständig hund som kan fatta egna beslut, men ändå vara mycket målinriktad samt ha en stor mental uthållighet över tid.

EVA: En målinriktad och fokuserad hund med stor flockkänsla och ett visst mått av mod, för att den på egen hand skall kunna klara av det som händer ute på sträckorna med tänkbara möten av både hundar, människor och kanske även vilda djur. En bra fysik och en vilja att springa över huvud taget hjälper nog också.

Vilken typ av konditionsträning använde ni er av och varför?

ANNIKA: Många vanliga skogspromenader varieras med ren fysträning som exempelvis intervallträning, annan löpträning, cykling och simning.

MATS: Vi tränade väldigt mycket, så det blev den huvudsakliga delen när det gäller konditionsträning. Jag tillhör typen av person som gillar att röra på mig och jag sprang väldigt mycket med hunden 3-4 gånger/vecka mellan 5-10 km/gång. En annan övning vi körde var att vi på skogspromenaden lade ut en leksak så att hunden såg det, sen gick vi ca 200-300 meter och kommenderade därefter hunden att hämta föremålet.

SARA: Vi tränade ingen specifik konditionsträning, utan det var cykling och att hundarna jagade skotern på vintern.

GERD: Kondition tränar vi mest genom simning, på vinterhalvåret inomhus i

EN RAPPORRHUND ENLIGT MATS OHLSON

Snabb Hunden måste kunna springa fort och likaså tänka snabbt så den gör rätt i det höga tempot.

Uthållig Ett absolut måste då sträcklängderna är långa och kan gå genom krävande terräng.

Tyst Ursprungligen skulle rapporthundarna användas i krigssituationer och en absolut nödvändighet var ju att de var tysta så de inte röjde sina och soldaternas positioner.

Störnings säker För att hunden överhuvudtaget ska kunna ta sig från en station till en

annan är det nödvändigt att den inte låter sig påverkas av allt sådant den kan tänkas stöta på t ex vilda djur, svampplockare, skott m.m.

Nervkonstitution Hunden måste kunna koppla av mellan skicken och sen när det är dags att springa så måste den kunna tänka till igen, även om den redan har gått flera sträckor.

Dådkraft Kan också betecknas som mod. Detta krävs för att hunden ska våga ta sig förbi diverse "faror" den stöter på i skogen. Hunden

är ju helt själv och måste därför snabbt lösa alla problem på egen hand. Har inte hunden tillräckligt mod finns risken att den inte blir sträcksäker och börjar vända när den stöter på motgångar.

Fysik Att hunden har en god fysik är mycket viktigt. Den måste vara snabb och uthållig. Den måste ha så mycket ork att den inte blir för trött av att springa, då kommer den till slut inte orka/vilja anstränga sig. Ju bättre kondition desto bättre är det.

hundsims. Övrig tid cyklar vi med hundarna. Kopplad hund i trav på mjukt underlag. Promenader där hundarna springer fritt i kuperad terräng är naturligtvis också bra. Därutöver underhåller vi med massage hos massör, det är viktigt. Kondition tränar vi aldrig i rapportmiljö utan helt skilt från rapporten för att undvika att hunden ska uppleva sporten som jobbig.

SVEN-EINAR: Träningen av Birre var inte på något sätt målinriktad. Det fick bli som det blev, så att säga. Jag tränade mest för min egen skull och Birre "hängde bara med". Löpträning upp till 8-10 mil i veckan (helt omöjligt att springa en hund trött), cykling på en rundbana som var drygt 5 km lång och med varierande antal varv, ofta tre varv cykling och två varv löpning. Backträning för oss båda och enbart för Birre myrmarksträning, där jag kastade slang ut i myren ca 30-40 m med 15-25 repetitioner.

EVA: Vi körde nog väldigt allsidig träning med mycket fritt spring i alla typer av terräng. Vi cyklade med dem och körde en del intervallträning. Dessutom så körde vi väldigt mycket sträckträning själva. En massa skick både korta och långa både vid promenader i rörelse och från stationer. Det är viktigt att hunden har en mycket god kondition. Om sträckan är klurig och förlängningarna är svåra så måste orken finnas att lösa problemet. En trött hund har nog lättare att ge upp och vända när det blir svårt.

Vilka meriter fick ni i rapport?

ANNIKA: Kalle blev uppflyttad till högre rapport.

MATS: Uppflyttade och tävlade ett antal gånger i elitklass. Erhöll dock inget cert, men certpoäng. Rasklubbmästare.

SARA: Med Baci blev vi uppflyttade till högre klass rapport. Tyvärr blev vi aldrig godkänd i lägre klass rapport med Tiger.

GERD: Boxern Umbra kom till oss 2010. Hon har varit med och tränat av och till ända sedan valpaldern. Det har gått sakta, men säkert framåt för henne och hon har tävlat en gång i varje klass och är numera godkänd i högre klass rapport.

SVEN-EINAR: Vi gjorde många starter tillsammans och hade många fina pallplatser, vilket prisskåpet vittnar om. Som bäst

INTE BARA BOXER

Gerd Rosendahl och Lars-Åke Henriksson har med Kelpien Mazcot tävlat på fem SM och fått 15 cert.

Annika och Ronnie Hansson har med schäfrarna Jazza och Papaya tävlat på många SM och varit uttagna i svenska landslaget flera gånger samt tävlat på Nordiska mästerskapen.

nådde vi certpoäng.

EVA: Fia var godkänd i elitklass. Hennes rapportkarriär avslutades 1993, vi hade då startat ett par gånger i elitklass och var godkända. Fia älskade verkligen att springa rapport, hon var väldigt sträcksäker och under hela karriären där vi gjorde totalt 18 starter så bröt hon bara en gång. År 1992 utökades familjen med ytterligare en boxer, Tommie. Naturligtvis var vi helt inställda på att även han skulle bli rapporthund. Han var med nästan ända från början på A-stationen när vi tränade med Fia, och ganska tidigt började vi att träna rapport. Tommie var inte lika självklar som rapporthund. Han var mycket mer självständig och tyckte inte alltid - trots en väldigt stor arbetsvilja - att det var nödvändigt att springa fram och tillbaka mellan mig och Roland. Vi tävlade och blev uppflyttade till högre klass men där tog det stopp, någon godkänd högre tävling blev det aldrig.

Ge oss ett rapportminne!

ANNIKA: Det absolut roligaste rapportminnet med Kalle var när vi tävlade nattrapport i Mariestad. Tävlingen började på kvällen och till skogen åker man ut till vid nio-tiotiden. Kalle tävlade lägrerapport och sammanlagt var det drygt femton hundar med, varav fem i lägre klass. Först kom elithundarna och därefter högre hundarna. När den första lägre hunden hade startat så kom det inga skott längre från skyttarna ute på sträckan. Det var helt tyst ute i natten och vi förare stod och väntade nervöst på våra hundar på A-stationen. Då man vet vilken tid ens hund startar så hade vi koll på vilka hundar som var ute på sträckan. Efter drygt femton minuter av lång tystnad hördes plötsligt ett skott! Alla började spekulera vilken hund som var på

väg. Kalle var den enda boxern på tävlingen, resten var schäfrar och alla förare (förutom jag förstås) var övertygade att det inte kunde vara boxern som var därute ensam i skogen i den mörka natten. Men ack vad de hade fel, för innan vi fick syn på hunden så hördes det karakteristiska ljudet som bara en boxer kan göra, jag tror ni alla vet vad jag menar! Min superhjärte Kalle var den enda lägre hunden som kom in på A-stationen.

MATS: På den tiden vi tävlade körde man "nattrapport" vilket var oerhört spännande. Ett bestående minne är en nattrapport i Lindesberg, där lydnaden och uppletandet kördes på eftermiddagen. Båda gick riktigt bra. Nu var det "bara" rapporten kvar, vilket min hund var absolut säkrast på. Innan vi var ute i skogen hade det börjat skymma, dom första skicken gick superbra. Men så plötsligt hade vi fem hundar ute i skogen samtidigt och nu började det bli riktigt mörkt. Vi hörde inga skall och tiden gick och vi som stod där ute i den mörka skogen började bli riktigt nervösa. Efter 15-20 minuter ropade man från A-stationen att fem hundar vänt och kommit tillbaka i samlad trupp. Detta var första och enda gången min hund vände, besviken? Nej, inte ett dugg bara glad att hunden var ok. Året efter var vi på samma plats och fick då en trolig förklaring till vad som hänt, man hade hittat björnspillning i skogen!

SARA: Mitt stora rapportminne blir nog den allra första tävlingen med Baci, hösten 1999. Vi var på hemmaklubben Stockholm Södra och tävlade i appellklassen, jag hade mamma Maggan som hjälpförare. Baci fixade sträckorna med glans, han var mycket sträcksäker, och lydnaden gick bra. Tänk att bli uppflyttad på sin första rapporttävling!

SVEN-EINAR: Oj, vilka härliga minnen som dyker upp i skrivandets stund. Ett bland de jag minns väl är från en rapporttävling i Bollnäs i mitten av 70-talet. Vi startade i högreklass i 28 graders värme och både banan och värmen var krävande för hundarna. Birres snabbhet var omtalad – och den här varma dagen för han fram som en kanonkula i skogen och med fantastiska resultat som gjorde att vi stod överst på prispallen vid dagens slut. Den tävlingen pratades det mycket om i flera år framåt. ■

Varenda Boxer vill köra ELLIPSEN!

Alla boxrar älskar att springa mellan två personer och få godis. I den här busenkla övningen får din hund en suverän konditionsträning samtidigt som ni tränar på den samhörighet som ni har glädje av, både i rapport och all annan träning!

TEXT: Lisa Nolmark

FOTO: Peter Östrand

Till ellipsövningen behöver ni vara två personer som hunden känner väl och båda ska vara föresedda med gott godis. Första gången kan det vara bra att börja på en äng.

Låt hunden gå lös och gå som vid en vanlig promenad, sida vid sida. Efter ett tag börjar ni dela på er genom att gå snett ut från varandra, så att avståndet hela tiden ökar. Så snart hunden kommer fram till en av er berömmar ni glatt och ger godis. Fortsätt att gå, snart kommer hunden att springa fram till den andre.

Samma sak här. Beröm och belöna.

Det här var ju kul! Snart kommer hunden springa fort fram och tillbaka mellan er. Efter ett tag går ni närmare varandra så att ni möts och blir en samlad trupp igen. Därefter fortsätt ni att gå, i båge efter båge.

Det tar inte lång tid innan hunden har fattat att det här är en jätterolig boxerlek. Ni ska inte kalla in hunden, utan låt den jobba självständigt, tänka själv! Med tiden kan man lägga på kommandot "Marsch!".

Ett vältränat rapportekipage kan köra ellipsen i 500 meters breda bågar. Med full fart på hunden får den då ett riktigt högentensivt intervallpass. Suverän träning för en rapporthund och för alla andra hundar!

! Kom ihåg att hunden behöver ha ett tjänstetecken så fort den är utom synhåll. Då bör ni också ha mobil eller komradio med er.

Vi alla har samma rätt till skogen, men vi vet inte vem/vad som kommer när vi skickar vår lilla boxer.

Majkens & Bonnies Bästa Träningsgodis

Majken och Bonnie är två träningsglada boxertjejer med Lydnad och Spår som favoritgrenar. Båda är godistokar och äter allt det kan få, men när det är träning och speciellt när något nytt ska läras in gäller det ha rätt godis.

Högt upp på önskelistan står mjukt torkade kycklinghjärtan och kyckling-

grillkorv som matte Ingrid Westberg fixar till hemma. Tricket är att få godiset lagom mjukt, men samtidigt torrt så att de kan ligga direkt i fickan utan att kladda. Lyckas man med det behöver man inte ha blött godis i prassliga påsar eller smula köttbullar på träningsplan!

Kycklinghjärtan

1. Skölj av ett paket med färska kycklinghjärtan och koka dem hela i ca 30 min.
2. Torka i ugn i ca 100 grader, med en något öppen ugnslucka i ca 20-30 min.
3. Avgör när det känns lagom genom att känna på dem. De ska inte bli för hårt torkade.

4. När de är färdigtorkade - med lite mörk fast utsida och mjuk mumsig insida - delar du dem i slantar/delar, så som du vill ha dem.

Kycklinggrillkorv

Vanlig grillkorv är fet, så den undviker Ingrid helt.

1. Skär kycklinggrillkorv i slantar.
2. Torka på plåt i ugn i ca 80-100 grader i ca 20-30 min. Torka dem inte alltför hårt, men de ska inte vara kladdiga.

Förvara godiset i frysen och ta fram allt eftersom ni behöver! I kylan är inte hållbarheten så lång. Lycka till!